

Samgöngu-
sáttmálinn

20. ágúst 2024

Greiðar samgöngur bæta lífsgæði til framtíðar

Heildarsýn og hagkvæm uppbygging með
uppfærðum samgöngusáttmála

Skjal sótt af '00000000000' dags: 19.08.2026

Viðræðuhópur ríkis og sveitarfélaga

Viðræðuhópur ríkis og sveitarfélaga hóf uppfærslu samgöngusáttmálans í mars 2023 og hefur nú skila greinargerð og tillögum að uppfærðum samgöngusáttmála.

Hópnum var falið að uppfæra samgöngusáttmálans og framkvæmdatöflu (tíma- og kostnaðaráætlanir), vinna áhrifamat af verkefnasafni sáttmálans og gera drög að samningi um eflingu almenningssamgangna til að tryggja rekstur þeirra á höfuðborgarsvæðinu.

Hópurinn kallaði til fjölda aðila til samráðs auk þess sem haft var umfangsmikið samstarf við Betri samgöngur og Vegagerðina.

Í viðræðuhópnum sátu fulltrúar forsætisráðuneytis, fjármála- og efnahagsráðuneytis, innviðaráðuneytis og Samtaka sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu.

Ragnildur Hjaltadóttir var formaður viðræðuhópsins.

Fulltrúar SSH í viðræðuhópi um uppfærslu samgöngusáttmálans

Ásthildur Helgadóttir - Kópavogi
Birgir Björn Sigurjónsson - ráðgjafi
Guðjón Erling Friðriksson - Garðabæ
Ólöf Örvarsdóttir - Reykjavík
Páll Björgvin Guðmundsson - SSH

Sérfræðiaðstoð

Jóhannes S Rúnarsson Strætó b.s
Þorsteinn R Hermansson BS ohf
Þröstur Guðmundsson BS ohf

Gerð hefur verið tillaga um uppfærslu samgöngusáttmála
höfuðborgarsvæðisins um sameiginlega framtíðarsýn í
samgöngum til ársins 2040.

Innviðauppbygging samgöngusáttmálans
er hagur allra landsmanna.

Í hverju felst samgöngusáttmáli höfuðborgarsvæðisins?

Sameiginleg framtíðarsýn ríkisins
og sveitarfélaganna á höfuðborgarsvæðinu.

Fjárfest í samgönguverkefnum með
ótvíræðan samfélagslegan ábata.
Stofnvegir, Borgarlína og strætóleiðir,
göngu- og hjólastígar og
umferðarstýring, flæði og öryggi.

Samkomulag um að efla almennings-
samgöngur á höfuðborgarsvæðinu þegar
í stað. Aukinn fjárstuðningur ríkis
og nýtt sameiginlegt félag stofnað
um skipulag og rekstur.

Ótvíræður samfélagslegur ábati.

Forsagan — tímamótasamkomulag árið 2019

Tímamót þegar fyrsti samgöngusáttmálinn var undirritaður árið 2019.	Umferð hafði aukist gríðarlega með tilheyrandi álagi og töfum.
Mikilvægt að móta sameiginlega sýn um samgöngu- framkvæmdir til framtíðar.	Óvenjulág framlög til samgangna árin áður og nýtt framkvæmdaskeið hófst með samgöngusáttmála.

Markmið samgöngusáttmálans

Greiðari samgöngur og fjölbreyttir ferðamátar

Kolefnishlutlaust samfélag

Aukið umferðaröryggi

Samvinna og skilvirk framkvæmd

Bætt lýðheilsa

Hvað hefur breyst frá undirritun samgöngusáttmálans 2019?

Fjölgun meiri en gert var ráð fyrir.
Mannfjöldaspá Hagstofunnar (2019) gerði ráð fyrir 434.000
íbúum 2068 en skv. nýjustu spám verður það 2030.

* Íbúafjöldi á höfuðborgarsvæðinu sept. 2019 — janúar 2024 skv. Hagstofunni
** Bílaeign á höfuðborgarsvæðinu sept. 2019 — júní 2024 skv. Samgöngustofu

Hvernig þurfa samgöngur á höfuðborgarsvæðinu að þróast?

- Kröftugur vöxtur með fjölgun íbúa og farartækja í umferðinni.
- Tafatími eykst ef ekkert er að gert, bæta þarf umferðarflæði til framtíðar á margvíslegan hátt.
- Mikilvægt að fjölga valkostum í samgöngum.
- Almenningsamgöngur endurskipulagðar og efldar.
- Stjórnskipan bætt með skýrara vinnulagi og til að auka hagkvæmni.

Hvað hefur áunnist 2019–2024?

Stofnvegir

- 1. Vesturlandsvegur:**
Skarhólabraut —
Hafravatnsvegur
Verklok 2022
- 2. Reykjanesbraut:**
Kaldárselsvegur —
Krísuvíkurvegur
Verklok 2021
- 3. Suðurlandsvegur:**
Bæjarháls — Vesturlandsvegur
Verklok 2021
- 4. Arnarnesvegur:**
Rjúpnavegur — Breiðholtsbraut
Hófst 2023 og lýkur 2026

Borgarlínan

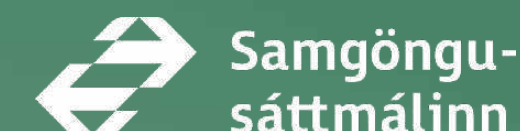
- Ítarlegt undirbúningsferli
langt komið.
- Framkvæmdir vegna fyrstu lotu
Borgarlínunnar hefjast á árinu.
- Framkvæmdaútboð vegna
Fossvogsbrúar á árinu.
- Heildstætt leiðanet Borgarlínu og
strætisvagnaleiða með stórauðinni
þjónustu fyrir höfuðborgarsvæðið
liggur fyrir.

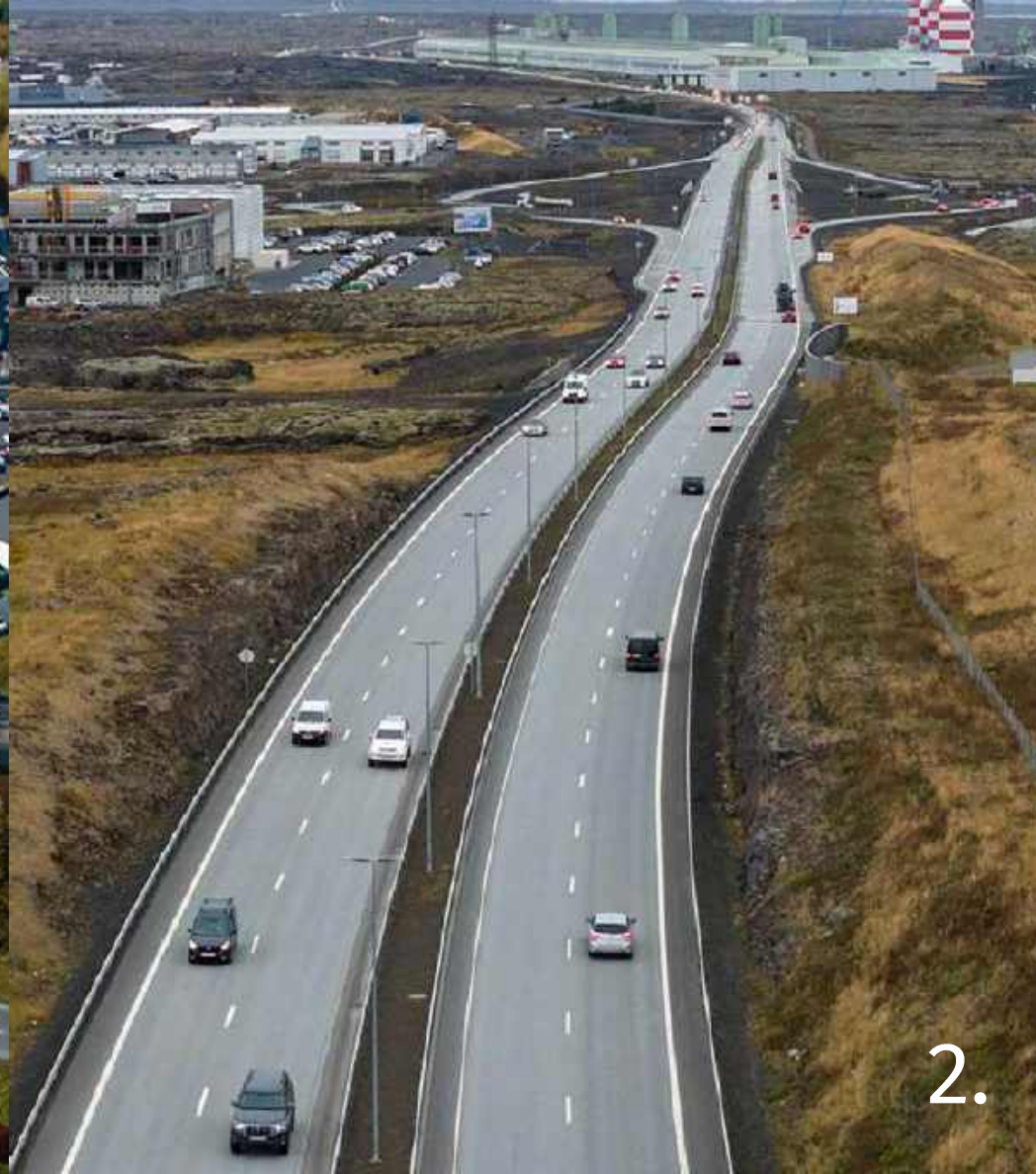
Hjóla- og göngustígar

- Búið er að leggja og undirbúa tæpa
**20 km. af hjóla og göngu-
stígum frá árinu 2019.**
- Þrenn undirgöng og tvær
brýr fyrir gangandi og hjólandi
byggðar frá 2019.
- Hjólastíganet fyrir
höfuðborgarsvæðið skilgreint.

Umferðarstýring, flæði og öryggi

- Fjárfest hefur verið 1,6 ma.kr.
í tækjabúnað, úrbætur og
tækniþróun fyrir umferðarljósa-
stýringar og aðrar smærri fram-
kvæmdir til að bæta umferðarflæði
og umferðaröryggi fyrir almenna
umferð og almenningssamgöngur
á stofnvegum.
- Ítarleg og óháð úttekt
á tækni, rekstri og þróun
umferðarljósa-
stýringa árið 2020.
- Aðgerðaáætlun um úrbætur
og ástandsgreining á öllum
umferðarljósum höfuðborgar-
svæðisins árið 2021.

Hvað hefur áunnist?

Stofnvegir

1. Vesturlandsvegur: Skarhólabraut — Hafravatnsvegur
Verklok 2022
2. Reykjanesbraut: Kaldárselsvegur — Krísuvíkurvegur
Verklok 2021
3. Suðurlandsvegur: Bæjarháls — Vesturlandsvegur
Verklok 2021
4. Arnarnesvegur: Rjúpnavegur — Breiðholtsbraut
Hófst 2023 og lýkur 2026

Hvað hefur áunnist?

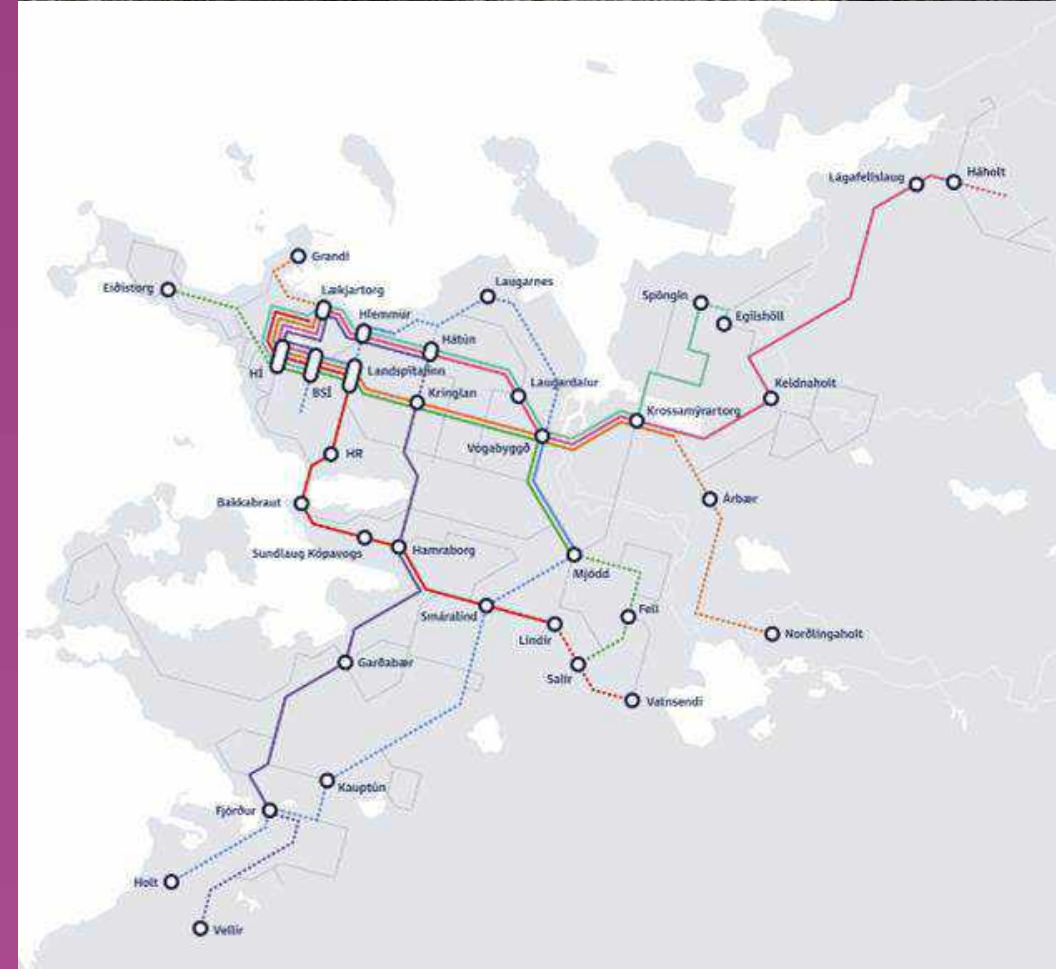
Borgarlína

Ítarlegt undirbúningsferli langt komið.

Framkvæmdir vegna fyrstu lotu
Borgarlínunnar hefjast á árinu.

Framkvæmdaútboð vegna
Fossvogsbrúar á árinu.

Heildstætt leiðanet Borgarlínu og
strætisvagnaleiða með stórauðinni þjónustu
fyrir höfuðborgarsvæðið liggur fyrir.

Hvað hefur áunnist?

Göngu- og hjólastígar

Búið er að leggja og undirbúa tæpa

20 km.

af hjóla og göngustígum frá árinu 2019.

Þrenn undirgöng og tvær brýr fyrir gangandi
og hjólandi byggðar frá 2019.

Hjólastíganet fyrir höfuðborgarsvæðið skilgreint.

Hvað hefur áunnist?

Umferðarstýring, flæði og öryggi

Fjárfest hefur verið 1,6 ma.kr. í tækjabúnað, úrbætur og tækniþróun fyrir umferðarljósastýringar og aðrar smærri framkvæmdir til að bæta umferðarflæði og umferðaröryggi fyrir almenna umferð og almennings-samgöngur á stofnvegum.

Ítarleg og óháð úttekt á tækni, rekstri og þróun umferðarljósastýringa árið 2020.

Aðgerðaáætlun um úrbætur og ástandsgreining á öllum umferðarljósum höfuðborgarsvæðisins árið 2021.

Uppfærsla samgöngusáttmálans

Allar kostnaðaráætlanir hafa nú verið endurskoðaðar og verkefni komin nær framkvæmdastigi.	Framkvæmdir næst í tíma eru háðar minni óvissu og hafa farið í gegnum for- og verkhönnunarferli.
Allar lykilframkvæmdir eru þær sömu og áður og breytingar gerðar á stökum verkefnum.	Framkvæmdir lengra fram í tímann eru meiri óvissu háðar og fara í ítarlegra greiningarferli.

Umfangsmikið verkefni sem verður endurskoðað reglulega.
Gæta þarf að fjárfestinga- og framkvæmdagetu til að allt gangi upp.
Stöðugt mat lagt á valkosti sem leiða til hagkvæmari lausna,
aukins umferðaröryggis og annarra mikilvægra þátta.

Bætt stjórnskipulag

Umbætur verða gerðar til að auka skilvirkni í stjórnun og ákvarðanatöku í verkefnum samgöngusáttmálans.

Breytingar á stjórnskipulagi samgöngusáttmálans hafa það að höfuðmarkmiði að skýra hlutverk og ábyrgð allra sem að verkefninu en skipt á milli fleiri aðila að efla samstarf og bæta árangur.

Betri samgöngur eflist sem eigandi verkefnasafnsins og geti með betri hætti rækt hlutverk sitt eins og það er skilgreint í lögum um félagið.

Upplýsingaöflun og upplýsingagjöf verði efld, m.a. til Alþingis og sveitarstjórna.

Helstu verkefni í uppfærðum samgöngusáttmála til 2040

Stofnvegir

Ráðist verður í **sex stór verkefni** við stofnvegi á höfuðborgarsvæðinu til viðbótar við þau þrjú sem lokið er

- Reykjanesbraut: Gatnamót við Bústaðaveg
- Sæbrautarstokkur
- Miklubrautargöng
- Reykjanesbraut: Álftanesvegur – Lækjargata
- Garðabæjarstokkur
- Arnarnesvegur

Borgarlínan

Byggðir verða innviðir hágæða almenningssamgangna með

Borgarlínu í sex lotum

- Lota 1: Ártúnshöfði – Hlemmur – Hamraborg
- Lota 2: Hamraborg – Lindir
- Lota 3: Mjódd – BSÍ
- Lota 4: Fjörður – Miklabraut
- Lota 5: Ártún – Spöng
- Lota 6: Ártún – Háholt

Aukin þjónusta í samþættu leiðaneti strætisvagna og Borgarlínu fjármögnuð og rekin sameiginlega.

Hjóla- og göngustígar

Umfang hjóla- og göngustíga eykst til muna í uppfærðum samgöngusáttmála, lagðir verða um

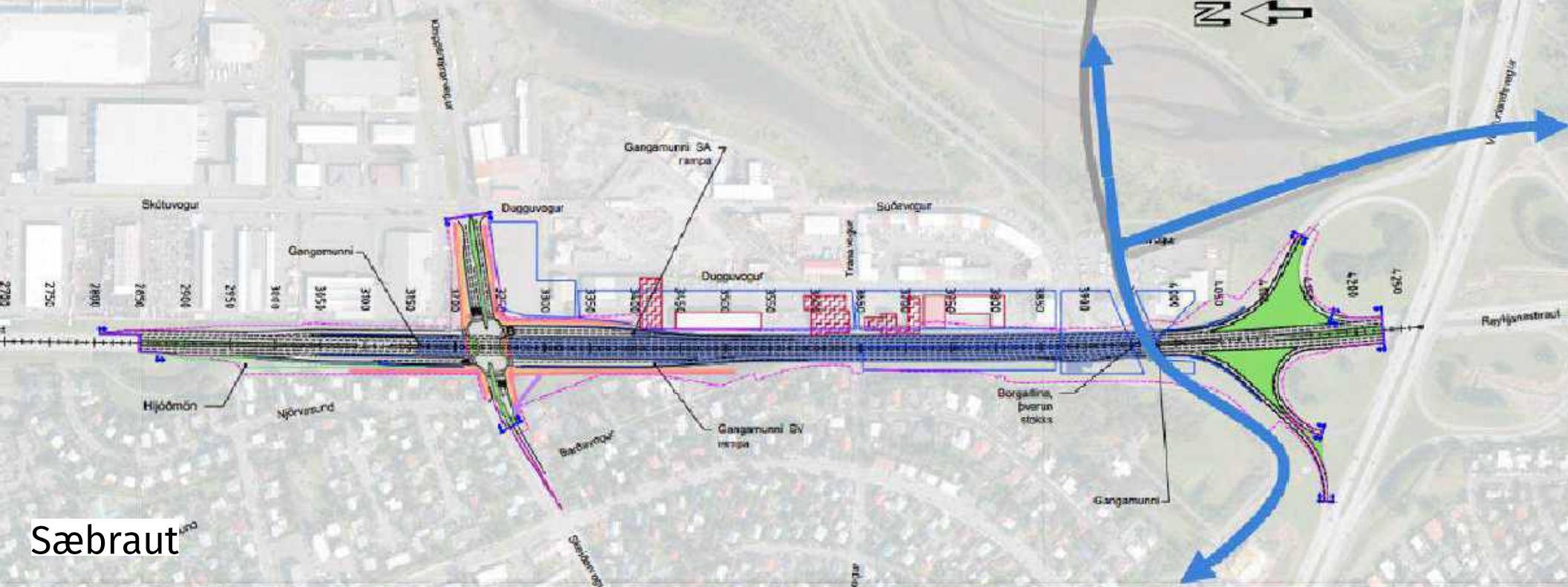
80 km af nýjum hjóla- og göngustígum

til viðbótar við 20 km sem þegar hafa verið lagðir. Alls verða því 100 km af nýjum stígum lagðir til ársins 2040.

Umferðarstýring, flæði og öryggi

Auknar fjárfestingar í tækjabúnaði, stöðugum úrbótum og tækniþróun fyrir umferðarljósastýringar með áherslu á umferðarmestu gatnamót svæðisins auk smærri framkvæmda til að bæta umferðarflæði og öryggi á stofnvegum.

Sæbraut

Reykjanesbraut/Bústaðavegur

Reykjanesbraut í Hafnarfirði

Helstu stofnvegaverkefni

Reykjanesbraut og Sæbraut eru hluti af meginás í gegnum höfuðborgarsvæðið — tenging megingátta landsins í fólks- og vöruflutningum og Sundabrautar við samgöngukerfi svæðisins.

- **Sæbraut** verði lögð í 850 m langan stökk í stað fyrri áforma um ein mislæg gatnamót.
- Gatnamót **Reykjanesbrautar** og **Bústaðavegar** verði með frjálsu flæði bílaumferðar og sérrými Borgarlínu frá Vogabyggð að Mjódd.
- **Reykjanesbraut í Hafnarfirði** verði með frjálsu flæði bílaumferðar um gatnamót við Lækjargötu, Fjarðarhraun, Hamraberg og Álftanesveg.

*verk í vinnslu - vinnuteikningar á undirbúningsstigi

Helstu stofnvegaverkefni

Miklabraut, Kringlumýrarbraut og Hafnarfjarðarvegur eru lykillleiðir fyrir almenna umferð og almennings-samgöngur.- tengingar austur- og suðurhluta höfuðborgarsvæðisins við stærstu vinnustaði, mennta- og sjúkrastofnanir landsins.

- Lagt er til að **Miklabraut** verði lögð í 2,8 km jarðgöng frá Skeifu í austri að Landspítala í vestri með tengigöngum suður Kringlumýrarbraut undir gatnamót við Hamrahlíð og Listabraut.
- **Hafnarfjarðarvegur** í Garðabæ verði í vegstokki með frjálsu flæði umferðar um gatnamót við Vífilstaðaveg og Lyngás.
- Borgarlína og hjólastígar eftir þessum lykillleiðum verði á yfirborði.

*verk í vinnslu - vinnuteikningar á undirbúningsstigi

Borgarlínuvagnar aka á sérakreinum með forgang á gatnamótum með mikilli tíðni

Borgarlínan

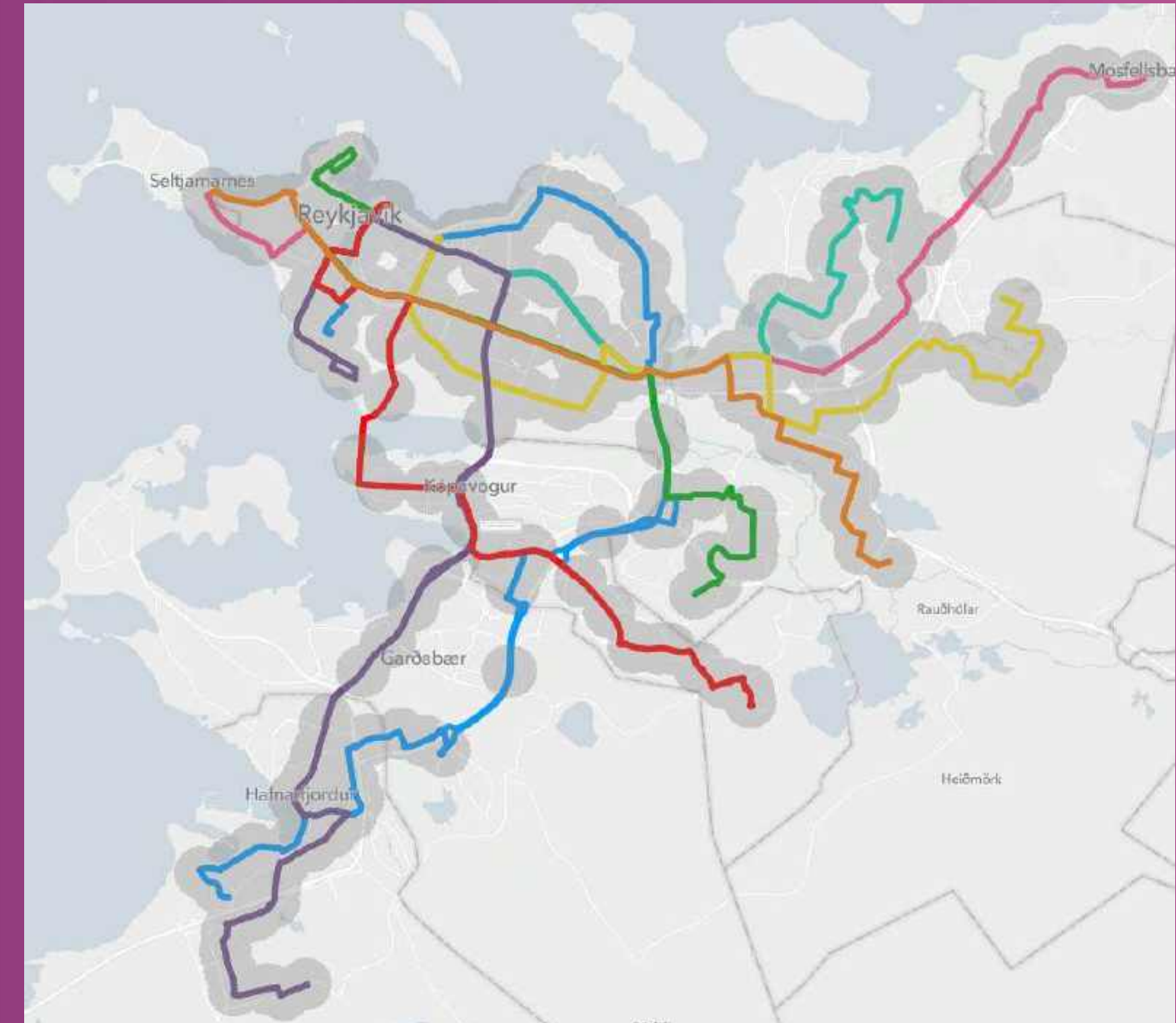
Heildstætt kerfi hágæða almenningssamgangna með Borgarlínuleiðum og strætisvagnaleiðum fyrir allt höfuðborgarsvæðið.

- **Sérrými** – Borgarlínuvagnar aka í sérrými að mestu með forgangi á gatnamótum en þannig eykst bæði áreiðanleiki og hagkvæmni.
- **Bætt þjónusta** – Borgarlínuleiðir auka þjónustu við mjög stóran hluta höfuðborgarsvæðisins.
- **Aukin tíðni og styttri ferðatími** – Vagnar aka á 7-10 mín. fresti á annatímum sem styttnir verulega bið- og ferðatíma.
- **Góðar tengingar** – Borgarlínan með góðar tengingar við strætisvagna af öllu höfuðborgarsvæðinu.
- **Vandað og aðgengilegt** – Borgarlínuvagnar verða lengri en hefðbundnir strætisvagnar – nútímalegir, hljóðlátir og vandaðir. Stöðvar verða yfirbyggðar og með þrepalaust aðgengi inn í vagnana.
- **Samnýting og neyðarumferð** – Hefðbundnir strætisvagnar geta nýtt sérakreinar og biðstöðvar Borgarlínu. Viðbragðsaðilar geta líka nýtt sérakreinar til að minnka viðbragðstíma.

70% íbúa með aðgengi að góðum almenningssamgöngum

Borgarlínan verður hryggjarstykkið í heildstæðu og öflugu almenningssamgöngukerfi strætisvagnaleiða og Borgarlínuleiða.

Með nýju leiðaneti er stefnt að því að **sjö af hverjum tíu íbúum** verða í göngufjarlægð (400 m frá stoppistöð) frá hágæða almenningssamgöngum/ borgarlínu sem ganga a.m.k á tíu mínútna fresti.

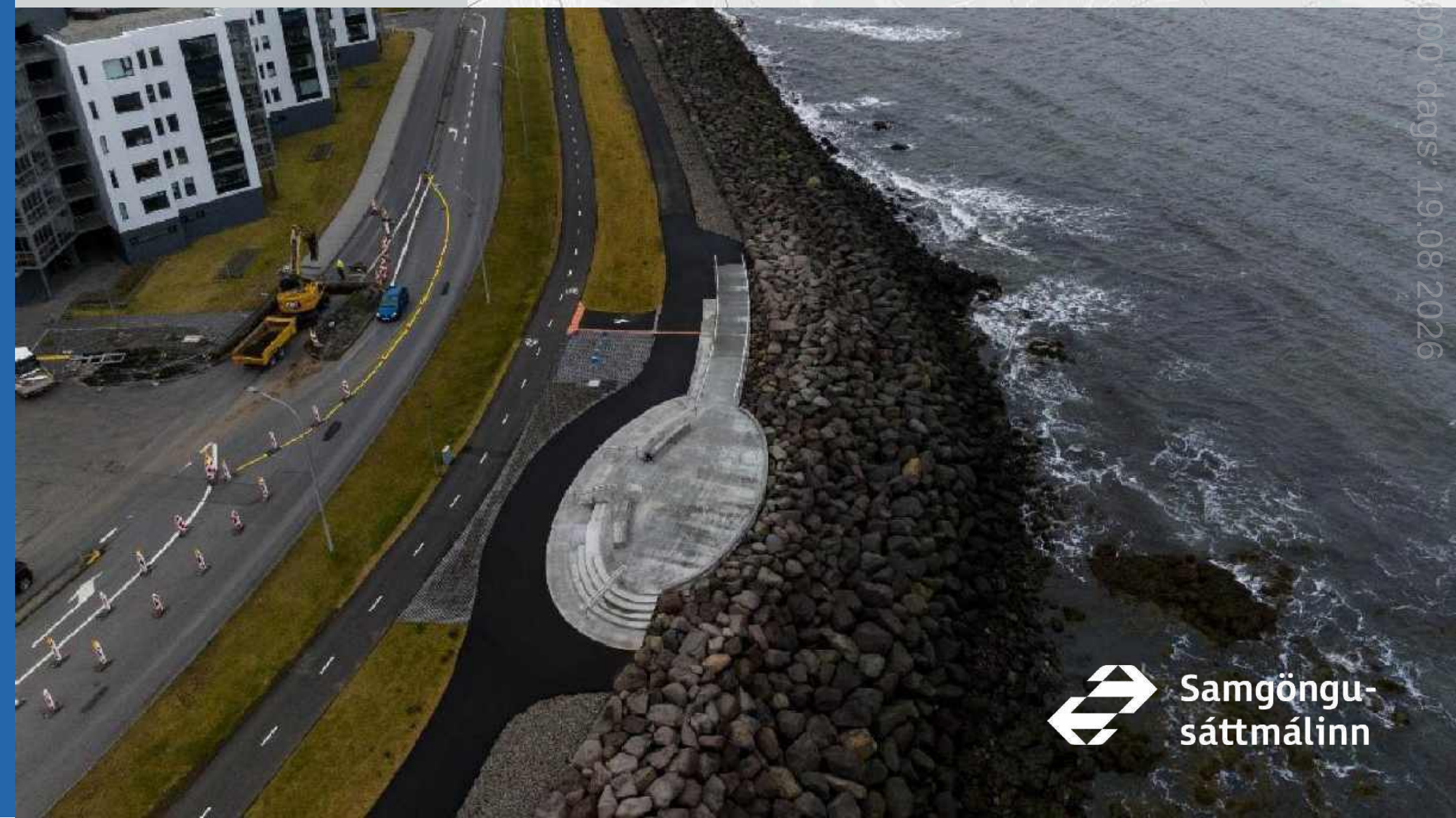
Hjóla- og göngustígar

Byggt verður upp heildstætt samgöngukerfi fyrir hjólandi vegfarendur um allt höfuðborgarsvæðið.

Ferðir á höfuðborgarsvæðinu eru almennt stuttar — mikilvægt að efla hjólreiðar sem valkost í samgöngum

- Sameiginleg sýn meginleiða fyrir hjólandi vegfarendur.
- Forgangsroðun framkvæmda m.a. út frá samlegð við önnur verkefni sáttmálans.

Áætlað að byggja alls um 100 km stígakerfi auk undirganga og brúa fyrir fjármagn sáttmálans.

Samgöngusáttmálinn 2019–2040

Samgöngusáttmálinn 2019–2040

Fjárfestingar

 Stofnvegir

- Verkefni lokið eða í framkvæmd
- Verkefni í uppfærðum samgöngusáttmála

Samgöngusáttmálinn 2019–2040

Fjárfestingar

Borgarlínan

- Verkefni lokið eða í framkvæmd
- Verkefni í uppfærðum samgöngusáttmála

Samgöngusáttmálinn 2019–2040

Fjárfestingar

 Göngu- og hjólastígar

— Verkefni lokið eða í framkvæmd
— Verkefni í uppfærðum samgöngusáttmála

Samgöngusáttmálinn 2019–2040

Fjárfestingar

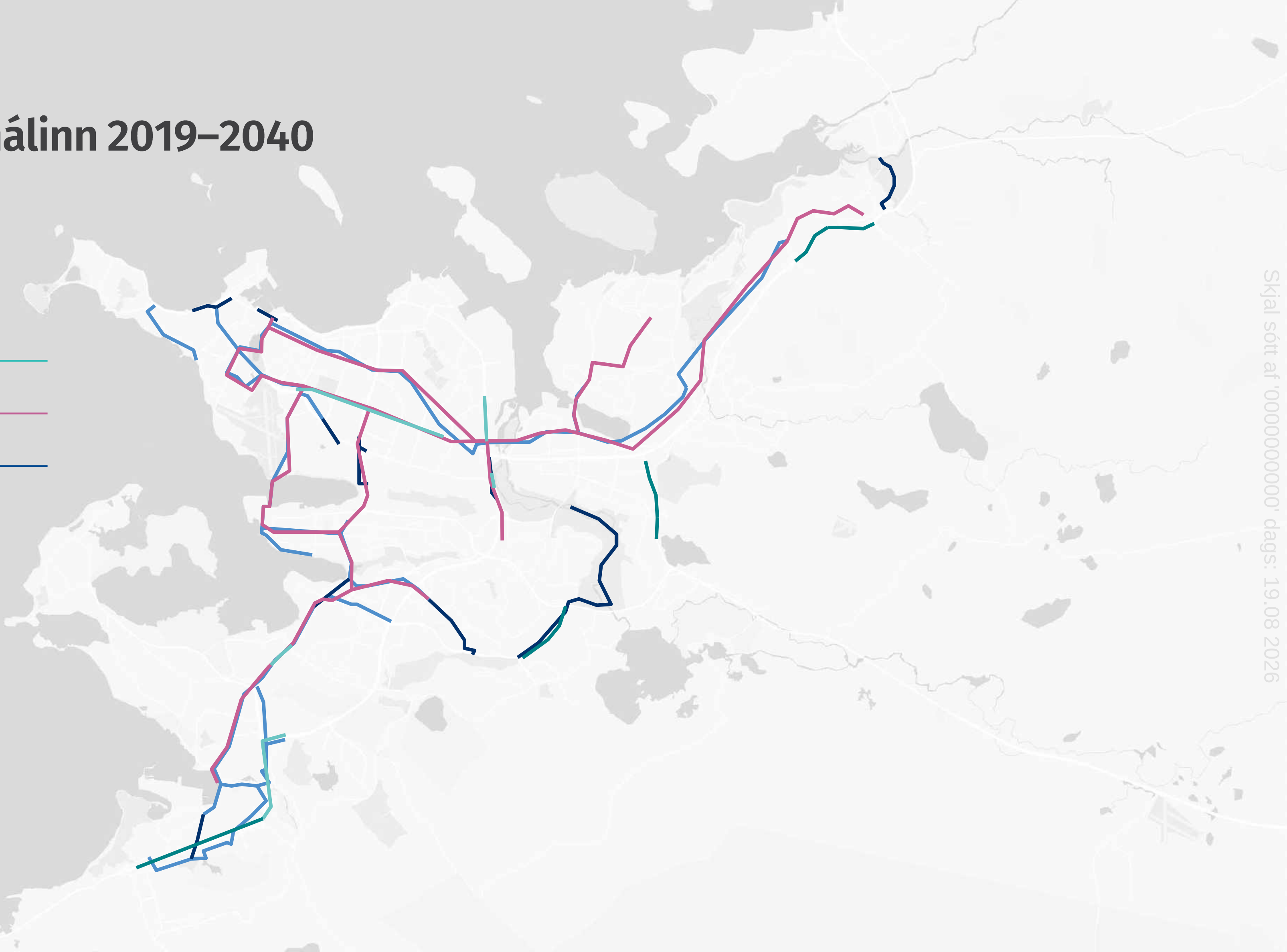
Stofnvegir

Borgarlínan

Göngu- og hjólastígar

Hvað gerist næst í tíma?

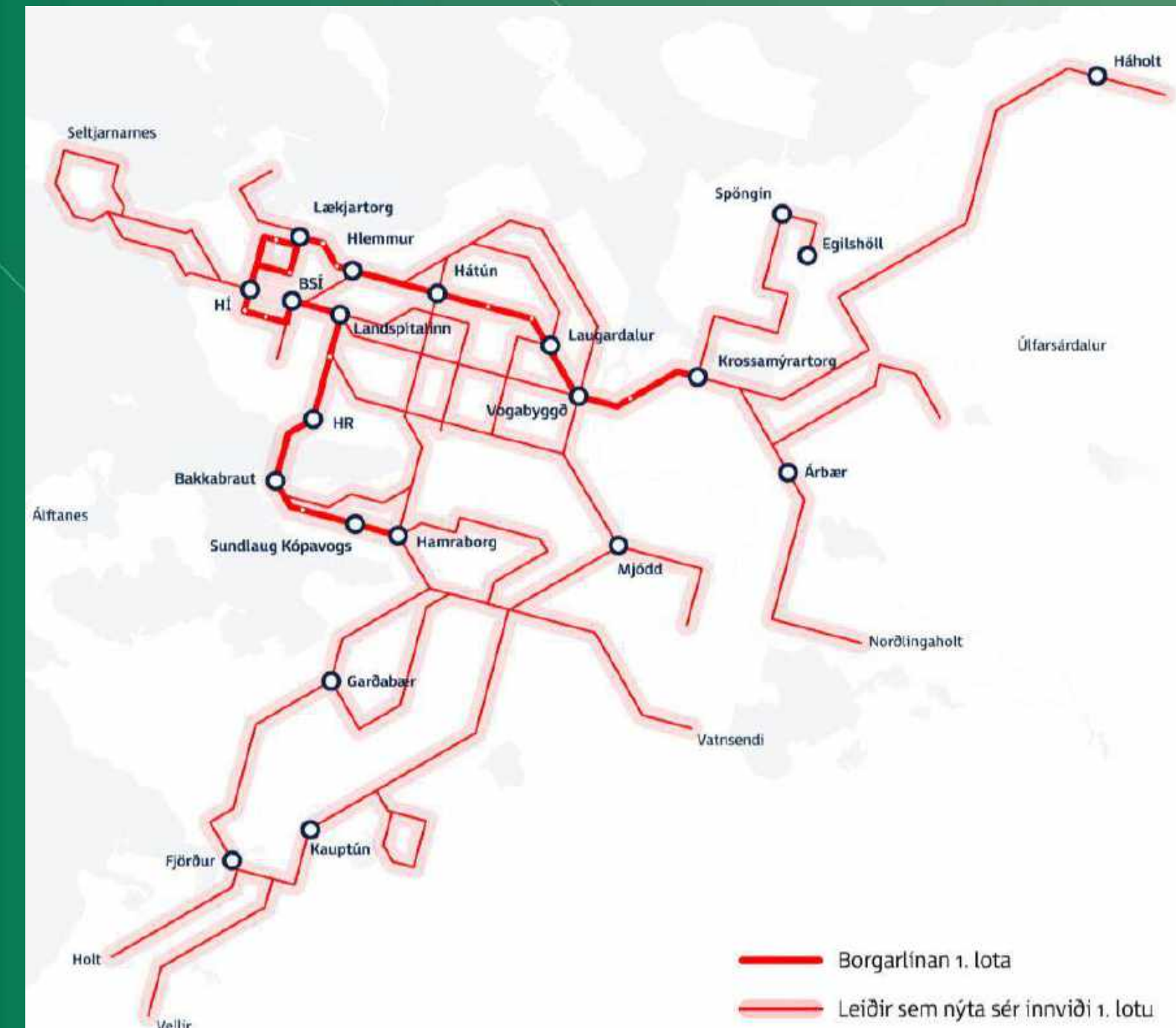
Núverandi almenningssamgöngukerfi verður eftt meðan Borgarlína byggist upp með betri þjónusta og bættri tíðni strætisvagna. Framkvæmdir við fyrstu lotu Borgarlínu nýtist íbúum allra sveitarfélaga.

Hjóla- og göngustígar bætast við á hverju ári.

Arnarnesvegur opnar innan tveggja ára samkvæmt áætlunum.

Fossvogsbrú á leið á framkvæmdastig og mun nýtast almenningssamgöngukerfinu og gangandi og hjólandi þegar í stað.

Umferðarljósastýring og sambærilegar aðgerðir bæta stöðugt umferðarflæði.

Framkvæmdaáætlun														
Verðlag mars 2024: vísitala 24012														
Stofnvegir	2019-2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035-2040	Samtals
Bæjarháls - Vesturlandsvegur	592													600
Skarhólabraut - Hafravatnsvegur	971													1,000
Kaldárselsvegur - Krýsuvíkurvegur	3,073													3,100
Norðingavað - Bæjarháls	240													200
Gatnamót við Bústaðaveg	52		200	200		100	1,500	400						2,500
Reykjanesbraut/Sæbraut - Holtavegur - Stekkjabakki (Sæbrautarstokkur)	354	300	200	400	5,100	6,200	6,200	6,400						25,200
Reykjanesbraut - Álftanesvegur - Lækjargata	116		200	200	200	1,000	2,600	4,600	5,700	5,500				20,100
Arnarnesvegur - Rjúpnavegur - Breiðholtsbraut	729	2,600	2,600	2,100										8,000
Miklabraut - jarðgöng	222			300	300					1,000	6,000	7,000	39,900	54,700
Miklabraut - bráðabirgðatengingar við Landspítala			100	300	1,000	1,000								2,400
Hafnarfjarðarvegur - stokkur í Garðabæ	3				200				200	600		5,000	6,800	12,800
Stjórnun stofvega	102													100
	6,454	2,900	3,300	3,500	6,800	8,300	10,300	11,400	5,900	7,100	6,000	12,000	46,700	130,700
Borgarlína														
Ártún - Hlemmur - Hamraborg	3,660	2,600	5,700	6,200	6,200	6,200	6,200	5,400	5,300					47,500
Mjódd - BSÍ	42		100	200			1,000	2,100	2,100		2,000	2,000	7,600	17,100
Fjörður - Miklabraut	32		200						2,100	3,100	7,000	6,700	700	19,800
Ártún - Spöng			100					600	700		4,000	3,800	2,500	11,700
Hamraborg - Lindir			100	300				1,400	1,200	4,400				7,400
Borgarlína um Keldur og Blikastaðaland	16	50	150		310	1,180	2,050	3,600	3,600	4,670	700			16,300
Snúningur við Hörpu				100		500	500							1,100
Stöðvar utan sérrýmis lotu 1-6								1,300	1,300	1,100	1,500		1,200	6,400
Undirbúningur verka	6	150	260	260	260			510	510	600	550			3,100
	3,756	2,800	6,610	7,060	6,770	7,880	9,750	14,910	16,810	13,870	15,750	12,500	12,000	130,400
Annað														
Hjóla- og göngustígar utan Borgarlínu	2,280	1,000	500	500	500	500	500	500	500	700	700	1,000	1,200	10,400
Hjóla- og göngustígar meðfram Borgarlínu Lotu 1			200	800	800	800	800	1,600	1,600	700				7,300
Hjóla- og göngustígar meðfram Borgarlínu Lotu 2-6								1,200	2,000	2,700	2,500	2,500	2,700	13,600
Hjóla- og göngustígar - viðbótarstígar									800	800	700		3,100	5,400
Göngubrýr og undirgöng	456		200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	700	3,200
Umferðarstýring, aukið umferðarflæði og öryggisaðgerðir	1,590	300	500	500	500	500	500	600	700	600	600		3,100	10,000
	4,326	1,300	1,400	2,000	2,000	2,000	2,000	4,100	5,800	5,700	4,700	3,700	10,800	49,900
Samtals:	14,536	7,000	11,310	12,560	15,570	18,180	22,050	30,410	28,510	26,670	26,450	28,200	69,500	311,000

Stofnvegir	Staða í maí 2024	Uppfærð tímaáætlun
Suðurlandsvegur: Bæjarháls– Vesturlandsvegur	Lokið.	
Vesturlandsvegur: Skarhólabraut-Langitangi- Hafravatnsvegur	Lokið.	
Reykjanesbraut: Kaldárselsvegur– Krýsuvíkuvvegur	Lokið.	
Undirgöng í Kópavogi	Lokið.	
Suðurlandsvegur: Norðlingavað –Bæjarháls	Flutt á samgönguáætlun.	
Reykjanesbraut: Gatnamót við Bústaðaveg]	Frumdrög.	Framkvæmdir hefjist 2029.
Reykjanesbraut/Sæbraut- Holtavegur-Stekkjabakki (Sæbrautastokkur)	Í förhönnun.	Framkvæmdir hefjist 2027.
Reykjanesbraut: Álftanesvegur-Lækjargata	Frumdrög.	Framkvæmdir hefjist 2028/2029.
Arnarnesvegur: Rjúpnavegur- Breiðholtsbraut	Í framkvæmd.	Framkvæmdir hafnar, áætluð verklok 2026.
Miklabraut-jarðgöng	Frumdrög.	Framkvæmdir hefjist 2032.
Miklabraut - bráðabirgðatengingar við Landspítala	Ekki hafið.	Nýtt verkefni. Framkvæmdir hefjist 2027.
Hafnarfjarðarvegur - stokkur í Garðabæ	Ekki hafið.	Framkvæmdir hefjist 2034.
Borgarlína	Staða	Uppfærð áætlun
Ártún-Hlemmur-Hamraborg	Verkhönnun á hluta leiðarinnar í útboði. Fossvogsbrú í útboð 2024.	Framkvæmdir hefjist 2024.
Mjódd -BSÍ	Frumdrög á hluta lotu.	Framkvæmdir hefjist 2029.
Fjörður-Miklabraut	Frumdrög á hluta lotu.	Framkvæmdir hefjist 2031.
Ártún-Spöng	Ekki hafið.	Framkvæmdir hefjist 2033.
Hamraborg-Lindir	Ekki hafið.	Framkvæmdir hefjist 2030.
Borgarlína um Keldur og	Frumdrög í vinnslu.	Framkvæmdir hefjist 2028.

Samgöngusáttmálinn framlengdur til 2040

Gildistími lengdur til 2040 til að tryggja raunhæfan tímaramma fyrir undirbúning, framkvæmdagetu og fjármögnun með hagkvæmni að leiðarljósi.

Hlutfall af heildarfjárfestingu til 2040

42%

Stofnvegir

42%

Borgarlínan

13%

Hjóla- og göngustígar

3%

Umferðarstýring,
flæði og öryggi

Fjármögnun samgöngusáttmála

Heildarfjárfesting er rúmlega **14 ma. kr.** á ári á fyrsta fimm ára tímabili í uppfærðum samgöngusáttmála sem nær m.a. til tímabils næstu fjármálaáætlunar. Samsvarar þriðjungi af fjárfestingum í samgöngur árlega á fjárlögum.

Verkefni samgöngusáttmála fá fjárveitingar á grundvelli fjármálaáætlunar og samgönguáætlunar – og frá sveitarfélögum á höfuðborgarsvæðinu. Ábati af Keldnalandi mun einnig renna til verkefna sáttmálans.

Samningur undirritaður af hálfu ríkisins með fyrirvara um nauðsynlegar lagaheimildir Alþingis. Að sama skapi er undirritun af hálfu sveitarfélaga með fyrirvara um samþykki sveitarstjórna.

Heildarfjárfesting á ári

2024–2029

14
ma. kr. á ári

Fjárfestingin samsvarar:

Þriðjungi af árlegum framlögum
til samgangna á fjárlögum 2024

Heildarfjárfesting á ári

2030–2040

19

ma. kr. á ári

Fjármögnun og skipting milli ríkis og sveitarfélaga

Ríki	Sveitarfélög
87,5% Bein framlög Ábati af Keldnalandi Tekjur af umferð eða önnur fjármögnun	12,5% Bein framlög

Skipting kostnaðar milli sveitarfélaga

Tölur í m.kr. á verðlagi mars 2024; skipting m.v. 1. des. 2023

		2024	Framlag á hverju ári 2025–2034	Heildarframlag tímabilið 2035-2040	Alls
Reykjavíkurborg	56,6%	792	1.106	6.637	21.594
Kópavogsbær	16,0%	224	313	1.878	6.110
Hafnarfjarðarkaupstaður	12,4%	174	243	1.458	4.745
Garðabær	7,7%	108	150	902	2.936
Mosfellsbær	5,4%	76	106	637	2.074
Seltjarnarneskaupstaður	1,9%	26	36	218	710
	100,00%	1.400	1.955	11.730	38.168

Fjárstreymisáætlun														
	2019-2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035-2040	Samtals
Bein framlög ríkis (samgönguáætlun)	13,678	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	2,800	16,800	61,278
Sveitarfélög SSH	5,488	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	1,400	8,400	29,288
Flýti- og umferðargjöld / endurskoðun tekjuöfunar af umferð								13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	78,000	143,000
Ábati af Keldnalandi						6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	8,000	50,000
Önnur fjármögnun ríkisins			4,000	4,000	4,000	4,000	4,000							20,000
Ábati af þróun við stokka og önnur þróun lands														
Aukin bein framlög sveitarfélaga			555	555	555	555	555	555	555	555	555	555	3,330	8,880
Samtals	19,166	4,200	8,755	8,755	8,755	14,755	14,755	23,755	23,755	23,755	23,755	23,755	114,530	312,446
Staða innan árs	4,630	-2,800	-2,555	-3,805	-6,815	-3,425	-7,295	-6,655	-4,755	-2,915	-2,695	-4,445	45,030	1,446
Uppsafnað	4,630	1,830	-725	-4,530	-11,345	-14,770	-22,065	-28,720	-33,475	-36,390	-39,085	-43,530	1,500	

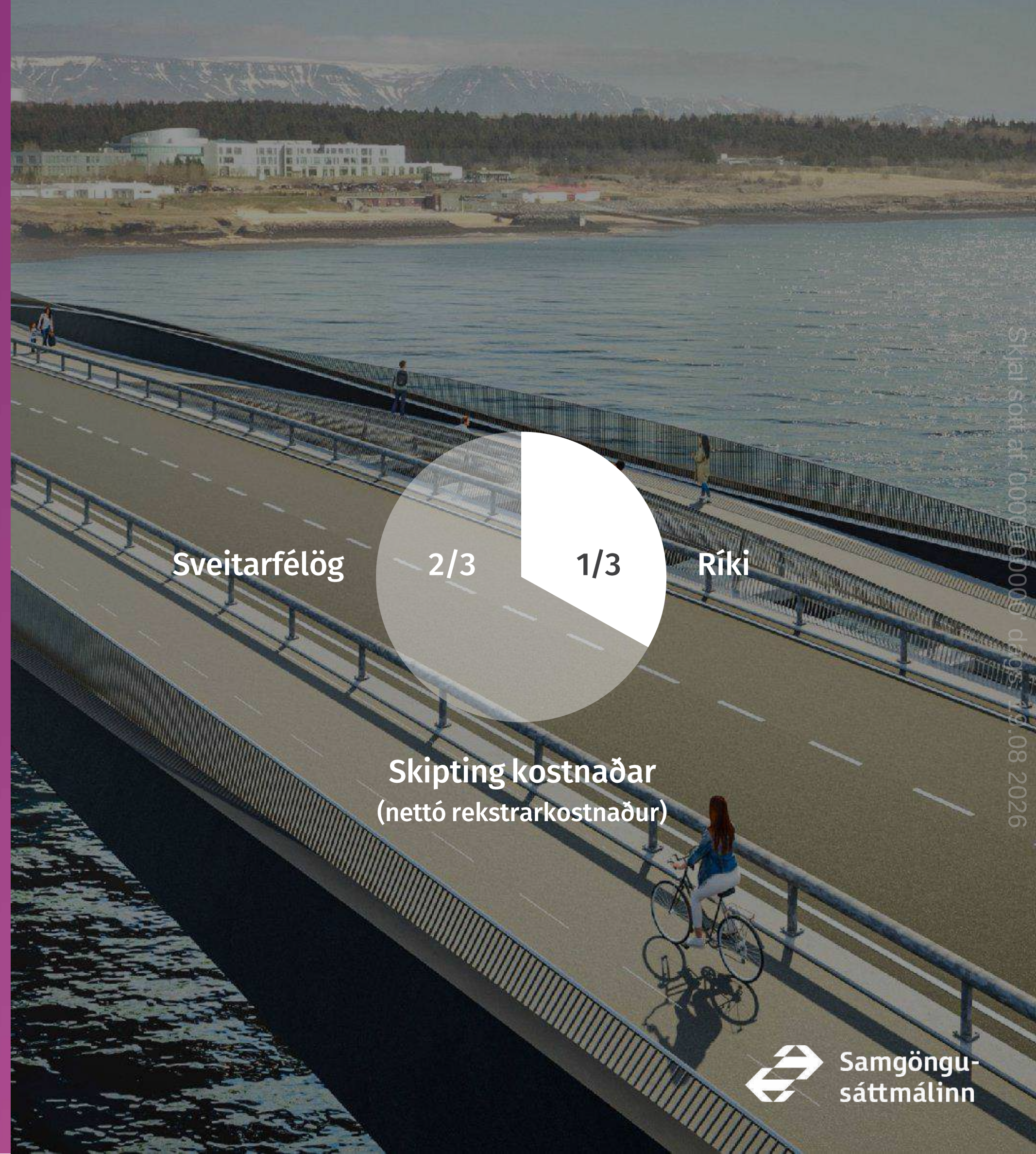
Skjal sótt af '0000000000' dags: 19.08.2026

Samkomulag um rekstur og stjórnskipulag almenningssamgangna

Ríkið og sveitarfélögin sex hafa gert tillögu að samkomulagi um samvinnu um rekstur almenningssamgangna á höfuðborgar- svæðinu. Samkomulagið felur í sér aukinn fjárstuðning við almenningssamgöngur og virkari aðkomu að stjórnskipulagi.

Ríkið mun bera þriðjung af rekstrarkostnaði. Þá mun ríkið veita framlög til orkuskipta í almenningssamgöngum.

Sveitarfélög

2/3

1/3

Ríki

Skipting kostnaðar
(nettó rekstrarkostnaður)

Samgöngu-
sáttmálinn

Skipting kostnaðar vegna almenningssamgangna

Tölur í m.kr. á verðlagi mars 2024; skipting m.v. 1. des. 2023

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2040
Niðurstaða fyrir framlög eigenda	-7.587	-9.525	-9.539	-10.159	-9.900	-9.460	-13.693	-12.054	-11.801	-11.451	-10.776
33% hlutdeild ríkisins	-906	-3.143	-3.148	-3.352	-3.267	-3.122					
67% hlutdeild SSH	-6.681	-6.382	-6.391	-6.807	-6.633	-6.338					
Áætluð skipting framlaga m.v. íbúatölur 1.12.2023	%	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2040
Reykjavíkurborg	56.6%	-3.611	-3.616	-3.851	-3.753	-3.586					
Kópavogsbær	16.0%	-1.022	-1.023	-1.090	-1.062	-1.015					
Hafnarfjarðarkaupstaður	12.4%	-793	-794	-846	-825	-788					
Garðabær	7.7%	-491	-492	-524	-510	-488					
Mosfellsbær	5.4%	-347	-347	-370	-360	-344					
Seltjarnarneskaupstaður	1.9%	-119	-119	-127	-123	-118					
	100.0%	-6,382	-6,391	-6,807	-6,633	-6,338					

Ári fyrir akstur á Borgarlínuleiðum munu aðilar ganga til samninga um aukið hlutfall ríkisins til rekstursins skv. nýju samkomulagi.

Sveitarfélögin skipta í dag með sér framlögum til Strætó (vegna kostnaðar umfram farþegatekjur) annars vegar út frá sameiginlegum stofnleiðum (þ.e. leiðir 1-9) eftir íbúafjölda í hverju sveitarfélagi og aðrar leiðir skiptast þannig að fyrsta ganga 10% til stjórnunar en afgangurinn 90% skiptast milli sveitarfélaga eftir fjölda km eknum í hverju sveitarfélagi. Nýja leiðakerfið felur í sér að miklu meiri þjónustu við alla kjarna höfuðborgarsvæðisins en nú er. Í þessu ljósi og þar sem engar ákvarðanir liggja fyrir um skiptingu kostnaðar að frádregnum farþegatekjum sem lenda á sveitarfélögum (67%) þá er í fyrirbyggjandi sviðsmyndum gengið út frá hlutfallslegri skiptingu eftir íbúafjölda 1. des árið áður, þ.e. sama og gildir fyrir stofnleiðir í núverandi kerfi.

Stýrihópi falið að undirbúa stofnun félagsins – skipaður þremur fulltrúum frá ríkinu og þremur frá sveitarfélögunum sex (SSH).

Ábatagreining var gerð á verkefnum samgöngusáttmálans (verkfræðistofan Cowi/Mannvit)

„Samgöngusáttmáli höfuðborgarsvæðisins telst samfélagslega hagkvæm fjárfesting og mikilvægi framkvæmda fyrir framþróun og velsæld samfélagsins er mikið.“

Samfélagslegur ábati til 50 ára

1.140 ma.kr.

Ábati sem hlutfall af kostnaði

3,5

Innri vextir/raunvextir verkefnis

9,2% / 6,5%

Ábatagreining

- Hagræn greining á samgöngufjárfestingum auðveldar stjórnvöldum að meta ávinning af verkefni á líftíma þess og vega samfélagslegan ábata á móti stofn- og rekstrarkostnaði.
- Meirihluti ábatans er vegna tímasparnaðar í bíla-umferð og í almenningssamgöngum. Íbúar og gestir höfuðborgarsvæðisins, þ.e. vegfarendur í bíla-umferð og almenningssamgöngum njóta ábatans í formi styttri ferðatíma og minni tafa.
- Næmnigreining á breytingum í lykilstærðum styður niðurstöðuna, að sáttmálinn sé samfélagslega hagkvæmt verkefni, jafnvel þótt forsendur þróist til verri vegar.

*Drög að hönnun Borgarlínu

Ábatagreining

- Unnið var frummat á heilsufarsábata samfélagsins vegna aukinnar hreyfingar fólks í samgöngum á höfuðborgarsvæðinu.
 - » Áætlaður heilsufarsábati vegna aukinnar göngu til og frá biðstöðvum samhliða aukinni notkun almenningssamgangna er um 24 ma. kr.
 - » Áætlaður heilsufarsábati vegna aukinna hjólreiða á höfuðborgarsvæðinu er um 40 ma. kr.

*Drög að hönnun Borgarlínu

Ávinningur

Hagkvæmari
uppbygging innviða

Stytttri
ferðatími

Jafnræði
í samgöngum

Aukið
umferðaröryggi

Dregið úr
umhverfisáhrifum

Bætt
lífsgæði íbúa

Fleiri möguleikar
í samgöngum

Ávinningur

- Samgönguinnviðir fyrir alla ferðamáta stórefldir.
- Bætt lífsgæði fyrir íbúa höfuðborgarsvæðis.
- Minni umhverfisáhrif samgangna, mikilvægt framlag í átt að loftslagsmarkmiðum stjórnvalda.
- Aukið umferðaröryggi í öllum samgöngum.
- Styttri ferðatími og minni tafir.
- Raunhæfur valkostur um ólíka ferðamáta.
- Viðbragðstími neyðaraðila minnkar með notkun forgangsakreina.

Ávinningur

- Fjölbreyttir samgönguinnviðir eru grundvöllur húsnæðisuppbyggingar og atvinnulífs 21. aldar á höfuðborgarsvæðinu.
- Samkeppnishæfni höfuðborgarsvæðisins eykst.
- Yfir 200 þúsund íbúar á höfuðborgarsvæðinu með fullt aðgengi að hágæða almenningssamgöngum árið 2040.
- Sérrými fyrstu lotu Borgarlínu hefur strax jákvæð áhrif á allar almenningssamgöngur því sérrýmið liggur um þá borgarhluta þar sem bílaumferð er einna mest og tafir hvað mestar.

Takk fyrir

Greiðari samgöngur og fjölbreyttir ferðamátar

Stuðla að greiðum, skilvirkum og hagkvæmum samgöngum á höfuðborgarsvæðinu með jafnri uppbyggingu innviða allra samgöngumáta. Leita skal leiða til að dreifa umferðarálagi með markvissum hætti og bæta þannig nýtingu innviða.

Kolefnishlutlaust samfélag

Stuðla að því að ná loftslagsmarkmiðum ríkis og sveitarfélaga um sjálfbært, kolefnishlutlaust borgarsamfélag með eflingu almenningssamgangna og deilihagkerfis í samgöngum og bættum innviðum fyrir aðra vistvæna samgöngumáta auk þess að hvetja til breyttra ferðavenja og orkuskipta.

Norðurfell

1-11

Aukið umferðaröryggi

Stuðla að auknu umferðaröryggi með það að markmiði
að draga stórlega úr umferðarslysum.

Samgöngu-
sáttmálinn

Samvinna og skilvirk framkvæmd

Tryggja skilvirka framkvæmd samkomulagsins og trausta umgjörð verkefnisins, m.a. með því að skilgreina samstarfsform, kostnaðarskiptingu, ábyrgð á tilteknum aðgerðum og fjármögnunarleiðir.

Bætt lýðheilsa

Að stuðla að bættri lýðheilsu með aukinni hreyfingu íbúa og bættum loftgæðum m.a. með fjölbreyttari ferðamátum.

